

**GROEN
LINKS PvdA**
Bloemendaal

“Samenleven, voor een groene en sociale gemeenschap”
Verkiezingsprogramma 2026-2030

Inleiding

Samenleven. Voor een groene en sociale gemeenschap.

De kern van onze politiek is dat we onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Pas als het goed gaat met alle Bloemendalers, gaat het goed met de samenleving. Solidariteit is een voorwaarde om onze idealen te kunnen realiseren. Samen staan we sterk, ook in Bloemendaal.

Maar steeds vaker komen we tegenover elkaar te staan, door politici of de invloed van algoritmes in 'sociale' media. Ongelijkheid neemt toe en ontwricht onze samenleving. De klimaatcrisis raakt de meest kwetsbare mensen het hardst. Onze natuur wordt onherstelbaar aangetast. Onze democratie staat onder druk. Als we niet oppassen, wordt Bloemendaal een gemeente van ieder-voor-zich.

Maar samen kunnen wij dit tij keren. Er is meer dat ons verbindt dan dat ons verdeelt. In de rechtvaardige samenleving waar wij naar streven is iedereen gelijkwaardig, leven natuur en mensen met elkaar in evenwicht en kunnen we allemaal in vrijheid onszelf zijn.

We zijn er voor alle Bloemendalers. Wij staan voor de sociale meerderheid die samen wil bouwen aan een eerlijke gemeenschap.

Inhoudsopgave

Een betaalbaar huis in een fijne buurt	5
We doen het samen	9
Groen, veilig en leefbaar	15
Versterking van de lokale democratie	21
Financiën	24

1. Een betaalbaar huis in een fijne buurt

Iedereen kent wel iemand die op zoek is naar een huis. Misschien ben jij het zelf wel, een van je kinderen of een vriend(in). Voor veel te veel mensen is het een wanhopige zoektocht: jongeren die willen uitvliegen, starters die een gezin willen stichten, gescheiden stellen die omwille van de kinderen allebei in Bloemendaal willen wonen, ouderen die gelijkvloers willen wonen. Dat kan zo niet langer in onze gemeente.

Daarom is onze topprioriteit nummer één: betaalbare huisvesting, met oog voor de kwaliteit van nieuwbouw, voor de groene omgeving met zijn karakteristieke dorpsbeelden. Mensen hebben het meeste aan mooie, goed geïsoleerde toekomstbestendige woningen in een fijne omgeving. Dat geldt zowel voor nieuwe woningen als voor huizen waar mensen al jaren wonen. Pakken we beide aan, dan leggen we de basis voor sterke wijken en gemeenschappen waarin iedereen zich thuis voelt. Tegelijk is de nood zo hoog dat we er niet aan ontkomen om – ook in onze gemeente – ruimte te vinden voor betaalbare (nood)woningen voor urgent woningzoekenden zoals jongeren, ‘economisch daklozen’, statushouders en ouderen. De transformatie van kantoor- en bedrijfspanden en het splitsen van bestaande woningen kan daar een bijdrage aan leveren.

Onze actiepunten:

1.1 Nieuwe woningen

Wij willen dat de gemeente voorrang geeft aan nieuwe betaalbare en duurzame woningen. Daarvoor zoeken we plekken waar bouwen (nog) kan en naar manieren om de bouw te versnellen. We bouwen vooral in bestaande wijken en kernen, binnen de bebouwde kom en indien nodig op agrarische grond tegen de dorpen aan. De natuur in het groene buitengebied ontzien we volledig.

Daarvoor gaan we samenwerken met corporaties en projectontwikkelaars. Ook stellen we een woonverordening op. Waar mogelijk gaat de gemeente zelf grond kopen en meebepalen wat voor huizen daar worden gebouwd: gemengde wijken met vooral betaalbare woningen. We willen minstens 33% sociale woningen - ook bij projecten met minder dan 15 woningen - en daarnaast 40 procent woningen in het middensegment. Immers, het middensegment is cruciaal voor mensen met een modaal inkomen, die nu vaak tussen wal en schip vallen. Alleen dure woningen lossen het woningtekort niet op.

Naast de al in ontwikkeling zijnde bouwlocaties als Bos Tuin en Dier, Blekersveld en Bispinckpark, onderzoeken we de mogelijkheid voor nieuwe bebouwing op onder andere de locaties Duinlust, Duinvaart, wijkcentrum Tinholt, Westelijke Randweg, het terrein van de gemeentewerf/milieuplein aan de Brouwerskolkweg, het terrein ten zuiden van de Sporthal langs de Spoorlaan en de omgeving van Dennenheuvel.

Er is in Bloemendaal dus (beperkt) ruimte om te bouwen. De afgelopen jaren is er helaas veel te weinig gebouwd, terwijl de woningnood hoog is. Ongeveer 50 % van de sociale huurwoningen in Bloemendaal wordt bewoond door senioren, van wie een deel graag wil verhuizen, maar wel in de gemeente wil blijven wonen. Voor deze doelgroep gaan we tempo maken met de bouw van passende woningen.

1.2 Woongroepen: jong en oud

We ondersteunen woongroepen, waarin een groep mensen gezamenlijk woningen bouwen, bijvoorbeeld op het vlak van financiering en ontwikkeling. We bouwen woningen waar je goed oud kunt worden en waar je ook kunt wonen als je minder mobiel bent of zorg nodig hebt.

Voor ouderen ontwikkelen we vormen tussen volledig zelfstandig wonen en het verzorgingstehuis in. Denk aan vormen waarbij mensen bij elkaar wonen, zoals seniorenhofjes, de zorg samen organiseren, terwijl iedere bewoner zijn zelfstandigheid behoudt. Wij willen 5 tot 15 vrijkomende villapercelen in de komende jaren beschikbaar stellen voor mensen die met elkaar een woongroep willen realiseren.

1.3 Flexwoningen en splitsen van grote woningen

Het tekort aan woningen is urgent. Daarom kunnen we niet wachten tot er voldoende nieuwbouw van met name sociale huurwoningen van de grond is gekomen. Daarom ook stimuleren en faciliteren we de bouw van flexibele woningen voor de groepen waarbinnen de nood het hoogst is: jongeren en statushouders. Ook voor woonstarters kunnen flexibele woningen een tijdelijke oplossing bieden. Voorwaarde is wel dat zij na een aantal jaren doorstromen naar een permanente woning.

We stimuleren het delen en splitsen van woningen omdat steeds meer mensen alleen of met z'n tweeën wonen. Denk aan versoepeling van regels voor inwoning, hospitaverhuur en woningsplitsing. De huidige splitsingsregeling gaan we aanzienlijk verruimen. Daarbij is er extra aandacht voor het delen van ruimtes, zoals opslag- en wasruimtes. Natuurlijk doen we dat met behoud van zelfstandige bewoning, ruimtelijke kwaliteit en in lijn met aan te passen regels voor landgoederen en bijgebouwen. Zo benutten we de bestaande woonvoorraad beter.

1.4 Natuurinclusief bouwen

We bouwen woningen klimaatneutraal. Dat houdt in: circulaire bouw, aardgasvrij en goed geïsoleerd.

We zorgen ook dat nieuwe woningen bestand zijn tegen de toenemende hitte en droogte, zware regenval en eventuele bodemdaling. Dit betekent goede isolatie, waterafvoer en voldoende groen bij iedere woning.

Wat goed is voor dieren, is goed voor mensen. GroenLinks-PvdA wil het welzijn van dieren in Bloemendaal verbeteren. Dat is ook goed voor de mensen. Als er gebouwd wordt voor mensen, dan blijven we dat natuurinclusief doen: nieuwbouwwoningen, ook in geval van sloop/nieuwbouw, bieden ruimte in gevel en dak aan insecten, vleermuizen en vogels, zoals de huismus en gierzwaluw. Ook bij verbouwingen zorgen we dat de natuur weer de ruimte krijgt in de woning. Daarvoor willen we natuur inclusieve checklists ontwikkelen en die koppelen aan aanbestedingen en gebiedsontwikkeling. Verder denken we aan het bieden van voorlichting, aan een bescheiden tegemoetkoming in de kosten of korting op gemeentelijke bouwleges.

Groenstroken willen we natuurvriendelijk inrichten met beplanting die tegen droogte kan en tegelijk helpt om water te infiltreren in de bodem.

Bij nieuwbouw reserveren we minder parkeerplaatsen dan de huidige norm. Deze ruimte gaat naar extra woningen en groen. We bieden extra ruimte aan elektrische deelauto's en stimuleren het reserveren van voldoende ruimte om vanaf eigen erf auto's op te kunnen laden.

1.5 Betrokkenheid woningbouwcorporaties en het toewijzen van huurwoningen

De woningcorporaties zijn onmisbare bondgenoten. We stimuleren hen om zoveel mogelijk betaalbare huurwoningen te bouwen. Bestaande huurwoningen worden bij voorkeur niet verkocht en als deze in bijzondere

gevallen wel worden verkocht, gelden daarbij strikte voorwaarden. Corporaties krijgen - in plaats van private verhuurders - een grotere rol bij woningen die vallen tussen sociale en hoge huren. De gemeente staat garant voor leningen die corporaties voor deze tussencategorie aangaan om het goedkoper te maken. Samen met de corporaties kijken we ook naar het opkopen van bestaande lang leegstaande winkels en kantoorpanden, om die om te zetten naar woningen. Verdere verdichting door sloop van verouderde woningen met vervangende nieuwbouw achten wij eveneens kansrijk. Zie het geslaagde project “De Witte Hond” in Vogelenzang.

Alle sociale huurwoningen (corporatie en particulier) en middeldure huurwoningen worden toegewezen via het regionale woonruimte-verdeelsysteem.

Bij de toewijzing van nieuwe huurwoningen maken we duidelijke keuzes: een deel bestemmen we voor senioren, zodat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen in hun vertrouwde omgeving. Tegelijk denken we ook aan starters, die een plek verdienen om hun leven op te bouwen binnen onze gemeente en die de woningen die senioren achterlaten kunnen benutten. We pleiten voor een ‘liefdesbonus’: mensen die gaan samenwonen, mogen de wachttijd die ze hebben opgebouwd voor een sociale huurwoning bij elkaar optellen.

1.6 Grondbeleid

We voorkomen dat beleggers de huizenprijzen opdrijven en grof geld verdienen met het opkopen van de grond in onze gemeente. Helaas is in het verleden al veel verkocht, maar de overige grond willen we zoveel mogelijk in publieke handen houden. Zo mogelijk willen we als gemeente ook zelf aankopen. Zo kunnen we sturen op duurzame woningbouw en vergroening van de omgeving.

Is een omgevingsvergunning verleend, dan eisen wij dat er binnen vijf jaar gestart wordt met de bouw. Dit voorkomt stilstand en grondspeculatie. We willen ook kritischer kijken naar het automatisch verlengen van bouwvergunningen.

1.7 Huizen zijn om in te wonen

Woningen zijn om erin te wonen en niet om geld mee te verdienen. Voor alle nieuwbouwwoningen geldt daarom een zelfbewoningsplicht en anti-speculatiebeding.

Verschillende panden in de gemeente staan langere tijd leeg. Het is maatschappelijk onverantwoord om woningen onnodig leeg te laten staan. Daarom willen we een leegstandsverordening met meldingsplicht voor eigenaren van lang leegstaande woningen en gebouwen instellen. Zodra daarvoor de wettelijke mogelijkheid bestaat leggen we een belasting op aan eigenaren van woningen die zonder dringende reden langer dan een jaar leegstaan. Wat al wel mogelijk is, het heffen van een forensenbelasting, voeren we direct in.

2. We doen het samen

Zonder elkaar zijn we nergens. Samenleven met de mensen om ons heen geeft ons zekerheid, voldoening, een gevoel van verbondenheid. Dat begint vlakbij: een schroevendraaier lenen bij de buren, een praatje in het park, een arm om je heen als het tegenzit. Net zo belangrijk zijn dingen als een bekende huisarts, een fijn buurthuis met koffie, een mooi theater en een goede school voor je kinderen. Als je daarop kunt rekenen, dan verandert zomaar een straat in jónw straat, in jouw buurt, in jouw dorp. Dat vertrouwen is de basis van een fijn bestaan.

De laatste jaren zijn mensen te veel van dit vertrouwen kwijtgeraakt. Gevoelens van eenzaamheid zijn toegenomen en we zitten gevangen in een economie die draait om meer, meer, meer. Als je daarin niet mee kunt, dan

krijg je te horen dat het je eigen schuld is. Dat willen we veranderen. GroenLinks-PvdA gelooft in de kracht van onze samenleving. We kunnen wel tegen een stootje. Als mensen vanuit een stevige basis de kans krijgen om actief mee te doen, dan plukken we daar allemaal de vruchten van. Mensen dragen in het dagelijks leven al ontzettend veel bij, bijvoorbeeld door een voetbalteam te trainen of te koken voor de buurvrouw; door mee te doen in een energiecoöperatie of een buurtvereniging.

Wat GroenLinks-PvdA betreft versterken we die kant van de samenleving. Betrokken bewoners kunnen nog véél meer doen als ze daar de ruimte en ondersteuning voor krijgen.

Goede publieke voorzieningen zijn een harde voorwaarde voor een sterke samenleving. Het moeten de plekken worden waar mensen elkaar weer tegenkomen. Zorg die niet werkt vanuit een ingewikkeld stelsel, maar vanuit de mens en gemeenschap. Onderwijs waarin ieder kind en elke jongere dezelfde kansen krijgt.

GroenLinks-PvdA wil dat de gemeente er is voor alle inwoners, ook voor hen die het zwaar hebben. Daarom kiezen wij voor hulp die dicht bij de mensen staat. Een bekend gezicht tegenover je werkt soms beter dan elke maatregel van papier.

In een tijd van toenemend wantrouwen en polarisatie is het belangrijker dan ooit dat de gemeente er is voor iedereen. Ongeacht geloof, culturele achtergrond, gender of seksuele gerichtheid – iedereen moet zich vrij en veilig kunnen voelen in onze samenleving. Discriminatie pakken we aan. En we werken aan een inclusieve gemeentelijke organisatie die echt van iedereen is. De LHBTQ+-gemeenschap verdient zichtbare steun in onze dorpen.

Onze actiepunten:

2.1 Elkaar ontmoeten

We geloven in de kracht van onze gemeenschap. Met elkaar beschikken de Bloemendalers over veel kennis, kunde en de wil om er met elkaar iets van te maken. Naast de scholen, sportverenigingen en scoutingclubs zijn er tal van culturele verenigingen, leesclubs, hobbyclubs, eetgroepen, en informele netwerken. Te veel om op te noemen. Bij elkaar vormt dit een maatschappelijk weefsel waarbinnen elke inwoner zich thuis zou moeten kunnen voelen. Toch is dat niet voor iedereen even gemakkelijk. Een steuntje in de rug kan dan helpen. We investeren in initiatieven die mensen samenbrengen, helpen en ruimte geven om te groeien. Een belangrijke rol zien we daarbij weggelegd voor Welzijn Bloemendaal. Deze organisatie is bij uitstek geschikt om bij de uitvoering van activiteiten verbinding tot stand te brengen tussen de verschillende partners in het maatschappelijk weefsel. Hiertoe rekenen wij ook publiek private samenwerking, bijvoorbeeld tussen horecaondernemers en Welzijn Bloemendaal.

Om de activiteiten van Welzijn Bloemendaal duurzaam uit te kunnen laten voeren zal met hen een meerjarig financieringsovereenkomst gesloten worden.

Voor onze ouderen zetten we buddy's in: vrijwilligers die tijd maken om te luisteren, te ondersteunen en gezelschap te bieden. Zo voorkomen we eenzaamheid en versterken we sociale netwerken. Ook zorgen we voor praktische hulp, zoals een vrijwillige boodschappenvoorziening voor wie even niet zelf naar de winkel kan. Onze jeugd krijgt volop ruimte om te bewegen en samen plezier te maken. Onze gebouwen worden hier optimaal voor ingericht. De muziekschool en sportclubs kunnen breder worden ingezet voor onze jeugd. We onderzoeken de wenselijkheid om het concept muziekschool te verbreden naar een cultureel centrum met naast muziek: dans, drama en beeldende vorming. In elke kern komen speel- en chillvoorzieningen – jongerenhonken waar jongeren elkaar veilig kunnen ontmoeten, ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Uitsluiting, pesten en treiteren op onze scholen en sportclubs zullen we actief tegengaan.

2.2 Een gemeente voor iedereen: toegankelijk, veilig en inclusief

We willen dat iedereen in de gemeente Bloemendaal meetelt. Maar dat vraagt om meer dan goede bedoelingen – het vraagt om actie, betrokkenheid en een open blik naar elkaar.

Daarom toetsen we gemeentelijke subsidies voor sport en cultuur op effectief bereik van de beoogde doelgroep en van mensen met een krappe beurs. We organiseren regenboogbijeenkomsten om aandacht te vragen voor de positie van LHBTIQ+ inwoners en om ontmoetingen tussen mensen te stimuleren.

Door zichtbaar ruimte te geven aan álle vormen van liefde, identiteit en achtergrond, bouwen we aan een open en veilige samenleving.

Toegankelijkheid begint bij de openbare ruimte. Daarom zorgen we ervoor dat alle openbare voorzieningen – zoals gebouwen, trottoirs, haltes en parken – goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. De trottoirs worden overal weer voetpaden. Geparkeerde deelscooters, auto's en fietsen mogen voetgangers jong of oud, on wheels of met kinderwagens niet belemmeren. Niemand mag zich buitengesloten voelen vanwege fysieke belemmeringen. De openbare ruimte moet niet alleen toegankelijk zijn, maar ook veilig, met voldoende verlichting en open zichtlijnen.

We stimuleren verbinding tussen inwoners van allerlei achtergronden. Zo worden er dinertafels georganiseerd voor nieuwkomers en andere inwoners, opgezet door vrijwilligers. Eten verbindt – en rond de tafel ontstaan de mooiste gesprekken en vriendschappen. Daarnaast ondersteunen we de oprichting van de Bloemendaalse Keuken, een initiatief van vrijwilligers, waar samen gekookt, gegeten en gedeeld wordt. Gewoon een plek om even thuis te zijn voor wie behoefte heeft aan een betaalbare maaltijd of gezelschap.

2.3 Op weg naar zorgzame buurten

Zorg en Welzijn zullen in de nabije toekomst op een andere manier gestalte moeten krijgen binnen onze gemeente. Daarbij verschuift de nadruk van professionele inzet in dit domein naar het omzien van bewoners naar elkaar in buurt en laan. We moeten er in de komende periode voor vrezen dat aan de zorgvraag en de behoeften op het gebied van zorg en welzijn steeds minder tegemoet kan worden gekomen. Zeker in een dorp als Bloemendaal

dat met een relatief oude bevolking te maken heeft. Daarom gaan we inventariseren welke aanpak voor welke dorpskern of buurt dan wel laan het meest geschikt is.

Voor de (mede)financiering ervan doen we een beroep op ziektekostenverzekeraars vanwege de preventieve gezondheidswinst () die dit soort activiteiten opleveren.

Hierbij verwijzen we naar een onderzoek in de Gemeente Eijsden-Margraten, waar CZ-medefinancier werd van het dorps huis in die plaats. Op basis van een SROI-analyse (Social Return on Investment) kon geconcludeerd worden dat iedere euro geïnvesteerd in Dorps huis activiteiten 6 euro aan zorgkosten bespaarde.

2.4 Gezondheid en sport

Een gezonde gemeente begint bij gezonde inwoners. Daarom zetten we volop in op gezondheid, preventie en beweging – dicht bij huis, toegankelijk voor iedereen. Want als we goed voor onszelf én elkaar zorgen, bouwen we samen aan een sterke, vitale gemeenschap.

In elke kern streven we naar een “Huiskamer”. Een laagdrempelige plek waar iedereen terecht kan voor voedingsadvies, mantelzorgondersteuning, praktische workshops en vooral: een luisterend oor; een plek van verbinding en zorgzaamheid. We geloven in de kracht van natuur en beweging. Daarom investeren we in groen-actiefprogramma’s, waarin buiten zijn, sporten en ontspanning samenkomen. Denk aan wandelgroepen, tuinprojecten, moestuinieren, natuurexcursies of laagdrempelige beweegactiviteiten in het park – voor jong en oud.

De Bloemendaalse sportclubs vervullen een onmisbare rol in onze gemeenschap. Zij brengen mensen samen, versterken de gezondheid en dragen bij aan verbinding. We zetten er ons voor in dat de clubs ook in de toekomst die bijdrage kunnen blijven leveren.

We stimuleren een actieve levensstijl. Met gerichte promotie van sport en beweging – op scholen, in buurthuizen, via sociale media en lokale initiatieven – maken we van bewegen een vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven.

Verder investeren we in de jeugd, met onder meer groene schoolpleinen. Deze gezonde en speelse buitenruimtes nodigen kinderen uit tot rennen, klimmen, ontdekken en bewegen – en leggen zo de basis voor een gezond leven vanaf jonge leeftijd.

Bij de inzet van financiële middelen voor jeugdzorggaan we nadrukkelijker sturen op:

1. Een ‘community based en data driven’ aanpak van de (preventieve) jeugdzorg;
2. Een multidisciplinaire ketenaanpak bij de bron (gezin, school, club);
3. Actieve deelname van ouders aan de therapeutische behandeling van hun kind;
4. Actieve controle op de financiën en op de zorg die ingekocht wordt. De jeugdzorgorganisaties mogen geen bonussen uitkeren aan bestuurders.

2.5 Onderwijs met oog voor de toekomst: duurzaam, samen en veilig

In onze gemeente zorgen we ervoor dat ieder kind toegang heeft tot goed, veilig en toekomstbestendig onderwijs – in het eigen dorp, in gebouwen die klaar zijn voor de komende generaties. Daarbij zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor de kwaliteit van het geboden onderwijs en voor het in stand houden van de eigen scholen. De gemeente is daarentegen verantwoordelijk voor het huisvesten van scholen. De kwaliteit van de meeste schoolgebouwen laat nu te wensen over. Een verbeterslag is nodig. Denk aan energiezuinige installaties, frisse lucht, natuurlijke materialen en comfortabele leeromgevingen. Zo worden onze schoolgebouwen gezonder én milieuvriendelijker.

Bloemendaal telt 16 basisscholen. Dat is in vergelijking tot andere gemeenten van dezelfde omvang heel veel. Bij ongewijzigd beleid dreigen meerdere van deze 16 scholen onder de landelijke opheffingsnorm terecht te komen. Wij streven er daarom naar om, in samenspraak met de schoolbesturen, basisscholen die nu dicht bij elkaar liggen te huisvesten in één gebouw. Eén gebouw biedt betrokken scholen de mogelijkheid in de praktijk, als zij dat wensen, de krachten te bundelen: samenwerking tussen leerkrachten, gezamenlijk gebruik van een mediatheek, aula, e.d. Er ontstaat zo ook meer ruimte voor verbetering van de onderwijskwaliteit met een rijker aanbod voor leerlingen.

De schoolgebouwen die overblijven worden de komende jaren gerenoveerd en verduurzaamd. Samen met scholen onderzoeken wij de mogelijkheden voor “naschoolse activiteiten” zodat gebouwen multifunctioneel gebruikt kunnen gaan worden.

We richten verkeersveilige zones rond scholen in, met duidelijke oversteekplaatsen, lagere snelheden en veilige fiets- en looproutes. Ouders moeten hun kind met een gerust hart naar school kunnen brengen, juist ook als ze met de fiets of te voet gaan.

2.6 Kansen voor nieuwkomers

Onze gemeente is een plek waar iedereen zich welkom mag voelen – ook mensen die hun land zijn ontvlucht vanwege oorlog, vervolging of onveiligheid. Net als alle gemeenten in Nederland dienen wij nieuwkomers te huisvesten. We bieden hen niet alleen opvang, maar ook perspectief. Want meedoen is het begin van opbloeien.

We zetten het bestaande beleid voort voor de opvang van Oekraïners, statushouders en andere vluchtelingen. Om snel aan de blijvende behoefte aan tijdelijke huisvesting te voldoen, realiseren we flexwoningen.

Tegelijkertijd werken we aan een structurele, alternatieve locatie voor nieuwbouw, zodat we ook op langere termijn voldoende geschikte woonruimte kunnen bieden – zonder druk op de reguliere woningmarkt. Opvang alleen is niet genoeg. Daarom investeren we actief in integratie en participatie. Samen met partners zoals Welzijn Bloemendaal, de Bibliotheek, de Taalsoos en de Muziekschool bieden we nieuwkomers een stevig programma: met taalonderwijs, culturele kennismaking, muziekactiviteiten en sociale verbinding. Zo ondersteunen we hen in het leren van de taal, het

opbouwen van een persoonlijk netwerk en het vinden van hun plek in onze samenleving. Werk voor nieuwkomers krijgt een prominente plek in ons beleid. Iedereen is nodig, er is voor iedereen een taak- betaald of onbetaald. Samen met nieuwkomers bouwen wij aan onze gemeenschap.

2.7 Inkomens- en bijstandsvoorzieningen

De rijksoverheid is primair verantwoordelijk voor een eerlijke inkomensverdeling, maar voor gemeenten ligt er op dit vlak ook een taak. Gemeenten kunnen maatwerk bieden bij armoedebestrijding. Zo biedt Bloemendaal naast de bijstandsuitkering van het Rijk inkomensondersteuning door middel van aanvullende regelingen zoals bijzondere bijstand, minimaregelingen en de individuele inkomenstoeslag. Bij deze regelingen hanteert de gemeente verschillende inkomensgrenzen. De hoogte van de bijstandsuitkering is gebaseerd op het wettelijk bestaansminimum dat landelijk wordt vastgesteld. In ons gemeentelijke armoedebeleid gaan we tot nu toe uit van een inkomensgrens die gelijkgesteld is aan 130 procent van de bijstandsnorm. Dit is gelijk aan de armoedegrens. Bij een inkomen gelijk aan de armoedegrens gaat het inkomen echter geheel op aan noodzakelijke uitgaven: er is dan geen vrij te besteden inkomen over. De gemeente heeft in 2023 de energietoeslag eenmalig toegekend aan huishoudens met een inkomen tot 150 procent van de bijstandsnorm. Wij willen in het vervolg dit percentage structureel voor alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen gaan hanteren.

3. Groen, veilig en leefbaar

Mensen leven niet op zichzelf. We genieten niet alleen van de natuur, we kunnen niet zonder. Frisse lucht, kwetterende vogels en water waarin je kunt zwemmen, dat hoort bij een gezonde leefomgeving. Maar de natuur in Nederland is er slecht aan toe, ook in Bloemendaal. We merken het allemaal: onze zomers worden warmer, we hebben periodes van grote droogte en tegelijkertijd zien we meer plensbuien. Het valt niet te ontkennen dat ons klimaat verandert. Met alle gevolgen van dien: kelders staan vaker onder water, het hooikoortsseizoen duurt langer en we kampen met meer plagen zoals de eikenprocessierups en Aziatische hoornaars. Tegelijk neemt het aantal inheemse soorten als bijen en vlinders af. Tussen 1992 en 2023 zijn in Nederland de populaties van dagvlinders gemiddeld met 53 procent afgenomen (bron: CBS en De Vlinderstichting); 55 procent van de bijensoorten is bedreigd. De klimaat- en natuurcrisis gaat iedereen aan. Wetenschappers waarschuwen dat we kritieke kantelpunten naderen waardoor onze leefomgeving onherstelbare schade oploopt. Gelukkig is dit tij nog te keren.

Ook Bloemendaal kan hier nog veel aan doen. Wij willen dat de gemeente de regie neemt om over te stappen naar schone energie, om de fiets en het openbaar vervoer te stimuleren en om onze leefomgeving groener te maken. En we willen ook dat iedereen kan meedoen in deze transitie. Zonnepanelen, woningisolatie en een warmtepomp horen voor iedereen betaalbaar te zijn. Veel en diverse soorten inheemse bomen en planten, goed geïsoleerde huizen, regenwater hergebruiken, stoeptegels verwijderen, zonnepanelen op daken en een buurtbatterij om de gedeelde stroom op te slaan – de mogelijkheden om wijken te verduurzamen zijn enorm. Alle burgers, bedrijven en organisaties die al bezig zijn om de samenleving van morgen vorm te geven betrekken we erbij.

Onze actiepunten:

3.1 Rust, ruimte en veilige mobiliteit

Onze dorpen verdienen een leefomgeving die rust uitstraalt en waar ruimte is voor ontmoeting, ontspanning en natuur. Daarom zetten we ons actief in voor het op peil houden en verbeteren van de leefbaarheid. Meer rust en minder geluidsoverlast.

In de openbare ruimte geven we voorrang aan de wandelaar, fietser en het openbaar vervoer. We snappen ook dat de dorpen bereikbaar moet blijven voor – zo veel mogelijk elektrische – auto's en busjes van de kleine ondernemer of de mensen die slecht ter been zijn. Daarom investeren we in duurzame, veilige en gezonde mobiliteit. Denk aan: een netwerk van brede, vrij liggende fietspaden voor comfortabel en veilig fietsen. De gemeente voert onderzoek uit om krappe fietspaden, zoals het Veen en Duinpad en langs de Vogelenzangseweg, geschikt te maken voor veilig tweerichtingsverkeer voor wielrenners, e-bikes en voor overige fietsers; gratis en zo mogelijk bewaakte fietsenstallingen op strategische plekken; én het invoeren van 30 km/u als standaard binnen alle dorpskernen en in straten zonder trottoirs 15 km/u. Waar mogelijk rijden fatbikes, speed paddlecs en racefietsen in groepen van meer dan twee voortaan op de rijbaan. Zo maken we fietsen aantrekkelijk voor iedereen – bewoners, scholieren én bezoekers. Overigens is het verlagen van de maximumsnelheid niet alleen goed voor de veiligheid van onze kinderen en ouderen, het zorgt ook voor een lagere CO2 en fijnstof uitstoot, vermindert geluidsoverlast en verbetert de luchtkwaliteit.

Verder stimuleren we het gebruik van uitstootvrij vervoer door het instellen van milieuzones, experimenten met deelauto's in alle kernen en het bestemmen van meer parkeervakken voor elektrisch opladen, parkeren van deelauto's en strenger toezicht op onbevoegd parkeren op trottoirs.

Ook breiden we het aantal laadpalen verder uit. In samenspraak met de bewoners kijken we waar die het beste kunnen komen.

De gemeente faciliteert het opladen in wijken door kabelgoten toe te laten in de trottoirs. De gemeente dringt er bij de aanbesteding van laadpalen via de MRA op aan dat laadpalen een betaalbaar basistarief krijgen. De gemeente onderzoekt de kansen voor toekomstig slim laden in wijken, waarbij laadpalen en elektrische auto ingezet kunnen worden als buffer voor opslag van duurzame energie.

Het terugdringen van geluidsoverlast pakken wij krachtig aan. Het leidende principe is dat activiteiten geen of minimale (geluids)emissie hebben. Waar dat wel het geval is, worden de veroorzakers daarvan aangesproken en verantwoordelijk gesteld. Huidige overlast betreft met name het racecircuit in Zandvoort (voor het algemeen belang zal de huidige geluidsnorm neerwaarts moeten worden bijgesteld), strandfeesten en popconcerten in Openluchttheater Caprera.

We onderzoeken maatregelen zoals handhaving, technische beperkingen (verkeersdrempels, e.d.) en gedragssturing om geluidsoverlast van auto's en motoren in het verkeer gericht terug te dringen.

Ook zorgen we voor een veilige omgeving door verkeersonveilige plekken aan te pakken. We brengen risico's in kaart en nemen maatregelen zoals herinrichting, betere verlichting en overzichtelijke kruisingen.

Voor wandelaars is er een netwerk van aantrekkelijke wandelroutes, dat natuur, erfgoed en dorpskernen met elkaar verbindt. Dit stimuleert gezonde recreatie dicht bij huis én spreiding van bezoekers.

3.2 Leven met de natuur, zorgen voor elkaar

Onze duinen spelen een cruciale rol in de bescherming van onze woongebieden. We onderzoeken daarom de of het mogelijk is meer water te bergen in de duinen en bij piekbelasting water beter en veiliger af te voeren, zodat we beter bestand zijn tegen hevige neerslag én droogte. Zo beschermen we bestaande woongebieden tegen overstromingen door het openhouden van duinrellen en waar nodig aanleggen van nieuwe duinrellen. Tegelijkertijd is water schaars en wordt met de dag schaarser. In verschillende EU-landen geldt inmiddels een verbod op overmatig gebruik van water. Ook in onze gemeente willen wij onnodig waterverbruik tegengaan, bijvoorbeeld door de aanleg van nieuwe particuliere zwembaden te verbieden/beperken. Bij nieuwbouw en renovatie van gemeentelijk vastgoed willen we standaard regenwater opvangen en hergebruiken binnen het gebouw. Samen met PWN onderzoeken wij welke maatregelen hiervoor nodig en effectief zijn.

Wat GroenLinks-PvdA betreft pakken we de luchtvervuiling in onze gemeente direct aan. Slechte luchtkwaliteit ondermijnt de gezondheid. Met name in de winter, wanneer er houtkachels en open haarden branden bij weinig wind, hebben andere inwoners er fysiek last van. Wij pleiten voor een stookverbod zodra de stookwijzer code rood of oranje aangeeft. Op termijn streven we naar uitfasering van het stoken van hout.

We sluiten ons aan bij het Schone Lucht Akkoord en nemen maatregelen om de uitstoot van fijnstof te verminderen. De gemeente stimuleert het monitoren van milieu-parameters door actief in te zetten op meer deelnemers aan burgerinitiatieven voor het meten van fijnstof en geluid.

De gemeente plant in groenpercelen zoveel mogelijk inheems plantgoed en geen invasieve exoten als Amerikaanse Vogelkers, Rimpelroos, Mahonie en Sneeuwbes, gebruikt compost zonder veen en kiest beplanting die insecten ten goede komen. We minimaliseren bij de bestrijding van overlast gevende planten en dieren het gebruik van synthetische bestrijdingsmiddelen en stimuleren het gebruik van natuurlijke en duurzame oplossingen die veilig zijn voor mens, dier en bodem. Ons ecologisch groenbeheer voldoet aan de eisen van 'Kleurkeur'. In het Omgevingsplan zullen we vastleggen dat (landbouw)bedrijven geen schadelijke bestrijdingsmiddelen mogen gebruiken en dat deze middelen ook niet in zones van 100 meter rondom scholen en natuurgebieden mogen worden gebruikt.

Er wordt geen enkele vorm van staalslak in Bloemendaalse bodem meer verwerkt. Aan de bestrating van particuliere erven zullen beperkende regels worden gesteld (bijvoorbeeld actie Steenbreek).

Iedereen moet kunnen meedoen in de energietransitie. We zetten daarom energiecoaches in die bewoners helpen met bespaartips, advies en ondersteuning. Voor mensen met een smalle beurs blijft de specifieke subsidie voor woningisolatie beschikbaar, zodat ook zij hun energierekening omlaag kunnen brengen én bijdragen aan een beter klimaat.

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld. We plaatsen zonnepanelen en batterijen op alle geschikte daken van gemeentelijk vastgoed. Van gemeentelijke diensten en van toeleveranciers willen we eisen dat deze in principe uitstootvrij geleverd worden. Aannemers en vuilnisdiensten die werken voor de gemeente schakelen binnen drie jaar over op een uitstootvrij machinepark.

Ook komt er in navolging van de gemeente Den Haag een verbod op reclame in de openbare ruimte voor fossiele brandstoffen, vliegvakanties, grijze stroomcontracten, gascontracten en cruisereizen.

3.3 Waken voor kwaliteit van het landschap en cultuurhistorisch erfgoed

Onze gemeente staat bekend om haar prachtige buitenplaatsen en duinlandschappen. Deze buitenplaatsen behouden we met zorg, zodat natuur, cultuur en recreatie hand in hand blijven gaan. Ze vormen het hart van onze leefomgeving en bieden rust, ruimte en inspiratie voor bewoners en bezoekers. Ook moeten we zuinig zijn op onze duinen. De toenemende tendens van massatoerisme bedreigt de recreatieve en natuurkwaliteit. Het Nationaal Park Zuid-Kennemerland is primair van belang voor recreërende inwoners van Zuid-Kennemerland; toeristische bezoekers van elders zijn welkom voor zover het aantal de draagkracht van het gebied niet overschrijdt.

We bevorderen gebiedsgerichte recreatie die natuur- en landschapsbeleving zo min mogelijk verstoort. De dynamische zeereep met zandverstuivingen laten we exclusief aan de natuur, wandelen en fietsen doen we in de midden-duinen en aan de binnenduintrand. Recreatievormen die de kenmerkende, gebiedseigen soorten (biodiversiteit) schaden/bedreigen dan wel de beleving ondermijnen zullen we terugdringen en we herstellen daar waar nodig natuur- en landschapsschade en bestrijden invasieve exoten.

Het Bloemendaalse strand krijgt de aandacht die het verdient. De kwaliteit van de kustzone - onderdeel van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland - mag niet achteruitgaan door een toenemende stroom toeristen. We willen geen rust en natuur verstorende evenementen als helikopterlandingen, paragliden, vuurwerkshows, e.d. We willen geen uitbreiding van faciliteiten voor verblijfsrecreatie zoals hotels, vakantieparken, B&B en campings. Ook willen we geen uitbreiding van strandpaviljoens of andere horeca en een stand-still voor hele jaar rond openstelling.

Wat willen we wel? We willen het karakter van familiestrand, waar jong en oud veilig en met plezier kunnen genieten van zon, zee en strand versterken.

Strandactiviteiten moeten voor de gehele familie uitnodigend zijn. Het strand bij Kattendel dient als stil strand behouden te blijven. Bloemendaal aan Zee is geen evenementenlocatie voor uitgaanspubliek van elders, maar een echt klassiek familiestrand.

De Kop van de Zeeweg en de toegang naar het strand verdient aandacht en een moderne, groene uitstraling. De huidige betonnen toegang vraagt om een aanpassing. Samen met de ondernemers en onze inwoners willen wij werken aan een passende entree, die recht doet aan Bloemendaal als familievriendelijk strand.

3.4 Geen zonneparken en windturbines, wel groene daken

We behouden de hoge ruimtelijke kwaliteit van onze gemeente en zijn tegen het plaatsen van kleine windturbines. Ruimte voor zonneparken in het landschap zien we niet. Wel stimuleren we maximaal dat inwoners hun daken gaan gebruiken om energie uit de buitenlucht te halen met hybride warmtepompen en door middel van zonnepanelen en zonneboilers. Groene daken bedekt met sedum zorgen voor koelte in de zomer en vangen regenwater op.

3.5 Slimme afvalscheiding: beter voor milieu én portemonnee

Om onze gemeente schoner en duurzamer te maken, passen we de inzameling van het afval aan en bouwen we een stimulans in de afvaltarieven in, waarbij wie goed scheidt beloond wordt met lagere kosten. Restafval wordt voortaan eens per vier weken opgehaald en we plaatsen goed gespreid over de gemeente meer ondergrondse bakken voor restafval. Met beter scheiden van ons afval verminderen we de hoeveelheid restafval.

Verder stimuleren we initiatieven in de dorpskernen zoals “Opruimen van plastic” om met elkaar de eigen omgeving schoon te houden. Samen zetten we zo een belangrijke stap naar een circulaire en schone leefomgeving.

De gemeente bevordert de toepassing van hergebruikt plastic. In een afvalconvenant met bedrijven en de eigen gemeentelijke diensten wordt op korte termijn gezorgd dat doelen voor reductie van verpakkingsmateriaal ingevoerd worden.

3.6 Een milieuzone voor vrachtwagens

Binnen 2 à 3 jaar stellen we aansluitend op de milieuzone in Haarlem een nul-emissie zone in binnen de gemeente Bloemendaal voor vracht- en bestelauto's met emissieklasse 4 en lager. Deze voertuigen mogen de nul-emissiezone niet in. De grenzen van de nul-emissie zone bepalen we op basis van een onderzoek naar de verkeersstromen op de Kleverlaan, Julianalaan, Militairenweg en Zandvoortselaan en de verwachte effecten op de gezondheid en het milieu. Daarbij houden we rekening met de belangen van lokale ondernemers en aanwonenden.

3.7 Publieke welvaart, ons welzijn, onze gezondheid gaan boven particuliere rijkdom

De leefomgeving, biodiversiteit leveren ons belangrijke diensten. Deze kwaliteiten, onze gezondheid, sociale opgaven en de toekomst van onze aarde zijn belangrijker dan het zogenoemde rendementsdenken.

Maatschappelijke waarde en groen worden leidende principes in de lokale Omgevingsvisie en bij gemeentelijke aanbestedingen. Zo willen we de ecologische waarde van onze landschappen en natuur behouden en de biodiversiteit vergroten, dierenwelzijn versterken en verdroging en wateroverlast tegengaan.

Binnen de gemeentegrenzen doen we wat we kunnen om de luchtvervuiling tegen te gaan, geluidsoverlast te beperken en gezondheid van onze inwoners te bevorderen. Op onze omgeving buiten de gemeentegrenzen hebben we minder invloed, maar we doen wat we kunnen en dat is zowel in het regionale samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland als in het kader van de Metropool Regio Amsterdam aandacht vragen voor de aanpak van en controle op de grote vervuilers: Schiphol en Tata Steel.

Luchtvaart is verantwoordelijk voor een groot deel van de uitstoot van broeikasgassen (de schattingen lopen van 5 tot 26 %), terwijl Nederland in Europa onderaan de lijstjes van de klimaatdoelen bungelt. We maken ons sterk voor inzet op vermindering van het aantal vluchten van en naar Schiphol. Schiphol vervoert vooral overstappende passagiers vanuit andere (EU)landen en is dus veel groter dan nodig. In 2024 waren er maar liefst 473.000 vliegbewegingen, terwijl dat er in 1990 nog geen 250.000 waren. Bovendien bepleiten we een verbod op alle nachtvluchten, zoals bijvoorbeeld al het geval is in Frankfurt.

Voor wat betreft Tata Steel moet de vervuiling zo spoedig mogelijk fors gereduceerd worden en moet er geïnvesteerd worden in de transitie naar groen staal. Tata Steel stoot elk jaar ongeveer 1.8 mio kg stikstof uit (vergelijkbaar met 22 mega stallen bij elkaar) en heeft aantoonbare negatieve gevolgen voor de volksgezondheid. Het is niet langer acceptabel dat economisch belang ten koste gaat van de gezondheid van mensen, direct omwonenden en bewoners in de nabije omgeving, zoals Bloemendaal.

4. Versterking van de lokale democratie

Onze democratie is iets om trots op te zijn. De leden van de gemeenteraad zijn gekozen door de inwoners van Bloemendaal met de opdracht al het goede te doen dat nodig is. Met inzet en vol overtuiging kwijten raadsleden zich meestal van deze taak, maar soms lukt dat minder goed. Wie dan het gedoe beziet tijdens een vergadering van de gemeenteraad beseft dat onze democratie ook vraagt om onderhoud. Je ziet dan te veel onwillevendheid, te veel ego en te weinig oog voor het algemeen belang en onvoldoende bereidheid om met elkaar te zoeken naar het beste voor de inwoners van Bloemendaal.

De grondhouding van GroenLinks-PvdA in de gemeenteraad zal altijd constructief zijn. Het belang van de gemeenschap staat voorop. We zijn ideeënrijk en oplossingsgericht. Onze inbreng is gebaseerd op feiten en met respect voor andersdenkenden. Feiten en argumenten mogen confronterend zijn. Ook nemen we stelling tegen destructieve krachten die de democratie zouden kunnen ondermijnen.

Nogal wat inwoners ergerden zich aan “de kleine politiek” in Bloemendaal en voelen zich vaak onmachtig, zij hebben geen plek om mee te praten en mee te besluiten. Voor GroenLinks-PvdA begint de democratie in de gemeenschap. Bij actieve participatie van burgers. Bij mensen die hun straat, hun buurt, hun gemeente beter willen maken. Democratie vraagt om een overheid die ruimte geeft aan gesprek, ontmoeting en eigen initiatief.

Een sterkere democratie vraagt om een overheid die ten dienste staat van de samenleving, open en eerlijk is en aanspreekbaar is wanneer er fouten worden gemaakt. GroenLinks-PvdA werkt aan een sterkere democratie waarin

mensen niet alleen worden aangesproken als ‘klanten en consumenten’, maar eigenaar zijn van de overheid en onze publieke sector.

Onze actiepunten:

4.1 Burgers actief betrekken bij het beleid

Allereerst is voor het actief betrekken van burgers bij het beleid nodig dat bestaande instrumenten ten volle worden benut zoals het inspreken bij commissievergaderingen. Dit zorgt ervoor dat meer mensen betrokken zijn bij democratische besluitvorming. Hierbij maken we ruimte voor overleg, inwinnen van informatie, uitwisseling van argumenten en een gezamenlijke zoektocht naar oplossingen. Maatschappelijke organisaties van betrokken burgers worden gestimuleerd en betrokken bij het beleid. Mocht het inspraakrecht niet toereikend zijn dan pleiten wij voor meer meningspeilingen voorafgaand aan belangrijke besluitvorming, een gemeentelijk spreekuur (met wethouders en/of ambtenaren) in de verschillende dorpskernen en het betrekken van zorgverleners, zorgontvangers, mantelzorgers, de WMO-raad en andere betrokkenen bij besluitvorming in het Sociaal Domein.

De raadsleden van GroenLinks-PvdA zoeken gedurende de hele raadsperiode zelf ook actief contact met bewoners. Wel wegen zij belangen van individuele inwoners en buurten altijd af tegen het algemeen belang.

4.2 Het belang van jongeren

Bij besluiten die voor langere tijd effect kunnen hebben voor toekomstige generaties onderzoeken we de belangen van jongeren, kinderen en zij die nog geboren moeten worden en wegen deze mee in onze besluitvorming. We starten met een jongerenpanel.

4.3 Ontmoeting in de wijk

We bevorderen de leefbaarheid van wijken, zorgen voor nieuwe ontmoetingsplekken waar dat nodig is. Virtueel door middel van buurtapps, maar ook fysiek in de vorm van bijvoorbeeld buurthuizen of buurtcafés in samenwerking met lokale ondernemers. We bevorderen democratie in de wijk door buurtgroepen die dat willen de ruimte te geven de organisatie van lokale voorzieningen zelf ter hand te nemen.

4.4 Transparant bestuur

De integriteit van politieke partijen en bestuurders is cruciaal voor het vertrouwen in de democratie. Daarom moet transparant zijn welke eventuele persoonlijke belangen raadsleden hebben bij specifieke besluiten van de gemeenteraad. Dit om oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstrengeling te voorkomen.

In een democratie hebben burgers recht op openheid. Dat onderhandelingen in vertrouwelijkheid plaatsvinden is veelal begrijpelijk, maar de uitkomst dient, tenzij de staatsveiligheid of het functioneren van de democratie in het geding is, altijd openbaar gemaakt te worden. De fractie van GroenLinks-PvdA zal zich altijd in het openbaar verantwoorden voor zijn rol in geheime besluitvormingsprocessen in de raad.

4.5 Samenwerking met andere politieke partijen

Om resultaten voor de Bloemendaalse gemeenschap te bereiken werken we met alle partijen samen. Onze bestuursstijl kenmerkt zich door een pro-actieve houding, waarbij we niet afwachten maar initiatief nemen om kansen te grijpen en problemen snel aan te pakken. We kiezen voor een open en transparante werkwijze, zodat inwoners altijd weten wat er speelt, hoe besluiten worden genomen en wat zij kunnen verwachten.

We onderzoeken de mogelijkheden van een breed raadsakkoord als basis voor samenwerking in plaats van het klassieke coalitie-oppositie model dat weinig recht doet aan inzichten en wensen van de minderheid en te vaak onnodig polariserend werkt. We verwachten dat de kans op stabiel bestuur in Bloemendaal met een raadsakkoord groter is.

4.6 Regionale samenwerking noodzakelijk

Regionale samenwerking (Zuid-Kennemerland; Metropool Regio Amsterdam) is voor het voortbestaan van een zelfstandig Bloemendaal cruciaal. Een begrijpelijke zorg is dat deze samenwerking leidt tot grotere afstand tussen de burger en de besluitvorming. We zorgen voor participatie voor burgers en maatschappelijke organisaties tijdens het beleidsvoorbereidende proces in regio-verband en versterken de noodzakelijke democratische controle op regionale samenwerkingsverbanden. De ambtelijke organisatie van de gemeente Bloemendaal staat op tal van terreinen voor een grote opgave. We hebben voldoende expertise en armslag nodig om de inspanningen op het gebied van wonen, verduurzaming en zorg adequaat te kunnen leveren. Verdergaande ambtelijke samenwerking met de ons omliggende gemeenten is ons inziens nodig. Dat kan op verschillende manieren: de bestaande ambtelijke samenwerkingsverbanden benutten, onderzoeken of een compacte Bloemendaalse bestuursdienst haalbaar is en inhuur van ambtelijke uitvoeringscapaciteit van elders. De komende jaren evalueren we de resultaten van de regionale samenwerking en in het bijzonder de ambtelijke samenwerking met Heemstede. Daarbij beoordelen we in hoeverre deze samenwerking bijdraagt aan behoud van voorzieningen, duurzaam gezonde gemeentefinanciën en het goed functioneren van de lokale democratie.

5. Financiën

De financiële positie van de gemeente Bloemendaal is meer dan voortreffelijk: de solvabiliteit is zeer hoog (56,7%, terwijl dit in de rest van Nederland 39,1% is), de netto schuldquote zeer laag (in Bloemendaal 13,6%, landelijk 32,3%) en het weerstandsvermogen uitstekend; Ook de structurele exploitatieruimte is hier groter dan elders. Daar komt nog bij dat de 'reserve afbouw schulden' (€18,9 mln.; Jaarrekening 2024) zodanig gevuld is dat daar meer in zit dan de omvang van de vaste schuld van de gemeente (€17,6 mln.).

Wel is het zo dat er in de nabije toekomst geïnvesteerd zal moeten worden in renovatie/vernieuwing van schoolgebouwen. Een kostbare zaak. Daarom hebben wij al eerder voorgesteld een financiële reserve te vormen voor onderwijshuisvesting.

Recent heeft het College aangekondigd jaarlijks €3 tot €6 miljoen te willen bezuinigen. Dit betreft 1/3 van alle beïnvloedbare uitgavenposten van de gemeente. Een bezuinigingsopgave waarvan de negatieve effecten in de zin van kapitaalvernietiging, mislopen van financiële bijdragen van derden en afbraak van voorzieningen en dienstverlening aan de inwoners niet in beeld zijn gebracht. En het bezuinigen op sommige uitgaven is het sociaal domein zal op den duur leiden tot meer problemen, met negatieve financiële consequenties voor de gemeente. Wij vinden dit volstrekt onverantwoord.

Veel voorstellen uit dit verkiezingsprogramma van GroenLinks-PvdA kosten geld, niet altijd eenmalig, maar soms ook structureel. De middelen daartoe zijn grotendeels te vinden binnen de huidige meerjarenbegroting van de gemeente. Zo zijn er al reserves opgebouwd om investeringen in de sociale woningbouw (hoofdstuk 1) mogelijk te maken en kunnen de actiepunten uit de hoofdstukken 2 en 3 bekostigd worden uit de gemeentelijke programmagelden voor volksgezondheid en milieu, sociaal domein, sport, cultuur en recreatie, verkeer, vervoer en waterstaat, veiligheid. Binnen deze programma's zullen voor zover nodig accenten worden verschoven in de richting van de GroenLinks-PvdA actiepunten. De beschikbare financiële reserves worden voor zover nodig ook gebruikt voor genoemde doelen. Incidentele opbrengsten uit grondverkoop etc. zorgen voor aanvulling van de reserves.

We hechten aan een solide financieel beheer zonder afbraak van voorzieningen. GroenLinks-PvdA wil op een verstandige manier met de gemeentelijke financiën omgaan, waarbij de balans tussen inkomsten en uitgaven in evenwicht blijft en de lasten eerlijk worden verdeeld: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Gedegen financieel beleid en sociale rechtvaardigheid kunnen heel goed hand in hand gaan. Het begrotingsproces moet transparanter en accurater. Een solide begroting is gebouwd op feiten en gedegen onderbouwde aannames. Er is winst te behalen door efficiënter te werken in de ambtelijke organisatie, alleen gebruik te maken van (elders)

bewezen effectieve methoden, te kiezen voor een adequaat ambitieniveau en temporisering in uitvoering van onderhoud, alle leges kostendekkend te maken, proactief externe financiële bronnen aan te wenden (Rijk, Provincie, MRA, Gemeenschappelijke regeling Bereikbaarheid, etc.). Mocht het desondanks nodig zijn de gemeentelijke belastingen te verhogen dan willen we enerzijds de inwoners met een smalle beurs ontzien (kwijtschelding, korting, compensatie) en anderzijds bezoekende niet-inwoners laten bijdragen aan het onderhoud van openbare voorzieningen via toeristenbelasting en parkeergeld. Ook willen we in dit verband de mogelijkheden onderzoeken van forensenbelasting, een belasting van eigenaren die meer dan 90 dagen de beschikking hebben over een woning waar zij niet staan ingeschreven.

Met deze koers blijven we financieel gezond, houden we onze gemeente leefbaar en zorgen we voor een sociale en duurzame toekomst.

Onze actiepunten:

5.1 Een gezonde begroting voor een groene en sociale gemeenschap

We houden de meerjarenbegroting sluitend en koppelen elke uitgave aan ons streven naar een groene en sociale gemeenschap. Zo zorgen we dat investeringen duurzaam bijdragen aan welzijn en toekomstbestendigheid.

5.2 Investeringsfonds voor klimaat, duurzaamheid en leefbaarheid

We richten een fonds op dat structureel middelen vrijmaakt voor natuurinclusief bouwen, groenonderhoud, biodiversiteit, luchtkwaliteit, schone energie, etc. Dit voorkomt dat belangrijke projecten telkens ad hoc moeten worden gefinancierd.

5.3 Actieve lobby gericht op externe financiële bronnen

We zetten onze lobbykracht onder andere via de Metropool Regio Amsterdam in om Bloemendaal optimaal te laten profiteren van provinciale-, landelijke- en Europese fondsen.

5.4 Niet ingezetenen betalen voor gebruik van publieke voorzieningen

Door middel van toeristenbelasting, parkeerheffing aan zee en mogelijke invoering van forensenbelasting willen we dat gebruikers van de publieke voorzieningen van Bloemendaal een bijdrage leveren in het onderhoud van deze voorzieningen. De te hanteren tarieven dienen in verhouding te staan tot de woonlasten van de inwoners van Bloemendaal.